

Tas Latweefchu draugs.

1843. 16 Dezember.

50ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Baieru walsts, Wahzsemme. Zik lohti waijagoht fargatees ir no ka tra mahjas putna, to mums schi sinna mahzigs. Lands hutes pilssehta pahrnahze ne fenn wezs nammas tehws tai pascha brihdi, kad mahjas gailis sehta winna dehla masam behrnam bija skrehjis wirsi, un tam pee semmes krittuscham stahweja us waigu un knahbaja pehz azzim. Behrnisch, pahrneims no leelahm bailehm, gulleja itt kluss, wairs nedf brehfdams, nedf kustedamees. Brihnums, ka tik azzu mahli bija zauri, un azzis paschas wehl bija wesselas. Ja wezs tehws ne wehl pascha laikâ buhtu nahzis mahjas, tad behrninam gaismas wairs ne buhtu. Wezzaki likke us weetas gailu nobeigt.

Wehl is Wahzsemmes. Tur ne fenn augsti mahzigs wihrs fawadu gudribu irr isdohmajis, ka warroht raudsiht, zik wezza kahda siws effoht. Winsch mahja ta: lai nemm weenu swihni un ar nasi woi schkehrî to greeesch pufchu; tad redsehs, ka swihnam plehwite wirs plehwites auguse. Katra gaddâ swihnam peeaugoht weena tahda plehwite, ta ka koskam tas jauns rintis eekschpuffe. Zik plehwitu nu kahdas siws swihnam, tik gabbu wezza patte effoht.

Kas tad to buhtu dohmajis, ka zittâ mallâ Wahzsemme laudis taggad eeraddi natohs eht sirgu gattu? — Wirtemberges walsti tai pilssehta Altdorf schinni ruddeni palikke wiss tik dahrgs, ka diwi birgeri, kam leels pulks behrnu bija, sabee drojahs un likke weenu sirgu nokaut, few un teem fawejeem par usturru. Zitti birgeri, kas pee winneem scho gattu dabbuja baudiht, isluhdsahs preeksch few arri kahdu gabballiu, aismakfaja par to, un nu wihri wehl 5 sirgus irr likkuschî nokaut, un leelahs, ka nu jau tik dauds zilweki no winneem isluhguschî tahdu gattu, ka winneem drihs atkal lihds 10 sirgi buhschoht jakauj. Bet tatschu arri tur leelakam pulkam zilweku wehl tik leels reebums no tahdas barribas, ka ne weens pars meefneeks ne usnehmahs nedf sirgu nokaut, nedf ar winnu gattu andeleht, un ka tee abbi birgeri irr no algadscheem gruhti warreja dabbuht kahdu, kas pee schi darba peepalihdsjeja.

Zik ko seemas-laiks klahst, tad jau, wisswairak kalnds Sihben-birgenes walsti, wilki pa lee leem barreem nahf laukâ un padarra dauds stahdes. Daschâ weeta winni tik drohschi, ka no paschahm sehtahm isness lohpus. Ta winni tai zeemâ Zernest, kalneem blakkam, ne fenn aitu pulkam uskritte, un weenâ paschâ stundâ lihds 80 gabbalus nomaitajuschî; bet tik pehz no teem winni avehduschî. — Waijaga semmes sautineem arri zittâs pasaules mallâs dohtees, schohs swehrue, zik spehjoht, isnihdeht.

Is Calenderu semmes. Amihses tur taggad weens kungs stahsta: winsch

1837tâ gaddâ effoht bijs Schveizeru semmê Genfes wâlfti un redsejis, ka semneeki ruddeni tahs kastanje's uslaffijufchi un glabbajufchi. Wînsch effoht waizajis, kam schahs derroht, un tee winnam atbildejufchi: meefneeki un lohpu audsinataji winneem tahs nopehrfoht par labbu naudu, ar sawadu maschihni tahs fagrufschohht un aitas ar tahm barrojohht. Aitas dabbujohht rihdôs un walfarôs pa weenu mahrijinu no tahm fagrufstahm kastanjehm un tohti tahs mihlejoht. Bet ja-fargajahs, ka winnahm ne pahrdauds no schahs bariibas dohd, jo ta eekahrfoht aitamni affini. Kad auni ar kastanjehm barroti, tad winnu galka femifchli smekktiga.

Nu jau pahris gaddu irr pagahjis, tad Entenderi fahze preezatees, dabbujufchi sinnaht, ka us winnu leelas fallas, kas ohtâ pafaules puffed leelâ juhâ un fo nofang Jaun-Selandi, linni no few pascha augoht, kas wehl labbaki pahre teem, fo Entenderi par leelu naudu no Widsemmes, Kursemmes un zittahm tahdahri mallahm pa juhru leefoht atwest. Jau winni farehtinaja, zif millionu us preekschu taupifchoht, tad tahdu prezzi no sawahm paschahm fallahm warrefchoht dabbuht, fur tullis winneem naw jamakfa, un fur schee linni tâ patt aug kalnôs, kâ lejâs; smiltis tâ patt kâ purri. Bet ar laiku atradde, ka ar Jaun-Selandes linneem tok ne eijohht; jo pahre juhru tohs weddoht, tee eekahrfoht un tad ne mas wairs ne derroht. Un ja arri kahdu reisi tee isstattijahs wesselt, ratschu ne isdewahs wis, tohs tihriht, kâ wajaga. — Bet kas nu buhs ar taweem linneem, mihta Widsemme un Kursemme? Jo nu weens wihrs zehlahs Londone, wahrdâ Duhron, tas leelahs flaidri sinnaht, kâ Jaun-Selandes linni effoht ja-apstrahda, ka paleek tik tihri un smalki, kâ tee wifflabbaki no muhsu mal-lahm. Prohwes wînsch arri jau parahdija tâ patt no teem pehz winna skohlas apstrahdateem linneem pascheem, kâ no audefkeem un zittadahm drehbehm, fo no teem taisija. — Audsesim sawus linnus tad nu jo labbakus!

Das ubbags un tas baggatajs namneeks.

W a s a s a

(Weidfama wuffe.)

Das baggatajs namneeks rihtrâ wehtu zehlehs no gultas, tâ kâ bij eeraddis. Kamehr sullaini winnam gahrdu brohkasti faraisija us selto un sudraba-traukeem, wînsch laiku kawedams peegahje pee lohga, un stattijahs us eeli. Us reises palikke, kâ apstulbis, — jo rawu leelu brühnumu! winna nanimam pretti leela smukka mahja bij isaugusi no semmes. Wînsch azzis trinne, kâ buhtu meegâ bijs, — bet ne kas; mahja un mahja. Walfar wehl masa buhdina, schodeen nams ar leelahm durwim un dauds lohgeem. Wînsch steigfchu gahje pee sawas gaspaschas un fazzija: Nahj, stattees; woi tu to nammu mums pretti effi redsejuf? Gaspascha arri isbrühnjahs, un nogahje patte flausnadama, kâ no masas buhdinas tahds brangs nams tizzis. Pehz kahdu laizinu winna nahje atpakkat, un stahstija, ka weens ubbags tur pahre nakti pahrgullejis, un par pateizibu schorihht teem laudim to leelu nammu ustaisjis. »Laikam tas ne buhs ubbags bijs,« tâ winna fazzija, »bet kahds Deewa engelis.« — Nu tam baggatam prahtâ schahwehs, ka tas laikam tas pars ubbags bijs, fo walfar no sawahm durwim aisdinnis. Wînsch pee sawas peeres fiddams, fazzija: Ak mannu leelu mulktibu! kâd'es to buhtu sinnaht; es winnu us rohkahm buhtu eeneffis sawâ wifflabbakâ istabâ

un-winnam buhtu dewis wißlabbaka ehdeenu. Bet fo nu darriht? Tam nahburgam nu tas labbums, un manna firde luhst no behdam. — Greete, wiina gaspascha, dsirbedama, fa tas ubbags paprecksch pee winnas durwim bijis, un fa winnas wihes pars winnu aisdunnis, fazzija dufmiga: Tu sawa muhschâ mulkis bijis. Kapp nu sawam labbakam sirgam muggurâ, un dsennees tam wihram pakkat. Gan tu winnu panahffi. Luhds winnu it mihligi, lai greeßchahs atpakkat un lai nahf muhsu mahjâs. Es wahrischu labbu ehdeenu un fataisfichu wißu gattawu. Kad tu ar winnu pahrnahffi, gan tu redsefi, fa winnam pariffees pee mums palikt, un kad winsch to deedelneeku nahburgds ta apdahwinajis, winsch muhs wehl labbak apdahwinahs.

Wiina kleedse teem fullaineem wirsu, fa tee bij steigfchu kunga jahjamo sirgu segloht, un patte gahje pee flappa, un isnehme sawa wihra drehbes, un palihdseja winnam gehrbtees, un fazzija: Schê tew zindi un zeppure, steidsees nu sirgam muggurâ kahpt; uu, to es tew fakku, ne nahz bes ta ubbaga mahjâs.

Tas baggatajs atsehje prohjam, un driht panahje to ubbaga. Winsch nostah, jahs pee wiina, un fazzija: Mihlajs, man gaußchi schehl, fa es wakkar wakkarâ tewi ne esnu usnehmis sawa nammâ. Es tewi wehl gribbeju atpakkat atzinaht, bet tu jau bij aigahjis. Nahz luhdsams sehodeen pee mannim. Manna gaspascha tewi kohps un tewi meelohts, un pee mums warrefi dsihwoht, zil ilgi ween tewim pariffees. — Tas engelîs atbildeja: »Es tew pateizu! bet man nu wairs walkas naw pee tewi nahft.« — »Man gaußchi schehl«, fazzija tas baggatajs, »faut zel tu mannu firbi eepreczinatu, un man trihs luhgschanas wehletu.« — Tas engelîs atbildeja: »Ne luhdssees wißs, jo ne wißas luhgschanas un firde wehleßchanas pateefi par labbu. Kam launa firde, tam arri nelabbas firde wehleßchanas; kam flaidra firde, tas luhgdams kahdu labbumu war panahf.«

Kad nu tas baggatajs ne klausija, bet weenumehr luhdssehs, lai tas engelîs winnam trihs firde wehleßchanas taujoht, tad tas beidsoht fazzija: »Lai tew noteek, kâ tu gribbi. Trihs firde wehleßchanas es pehz tawa prahta darrißchu, bet apdohma pars, fo tu luhgssees.«

Ar scheem wehrdeem tas engelîs gahje prohjam, un tas baggatajs preezigs greeßsehs atpakkat us mahjahm. Pa zellu jahdams winsch pee sewi dohmaja, fo nu wißf pirmal sewim luhgtees. Winsch dohmaja scho un to, un ne warreja ne kahbi gallâ tikf, kas winnam wißwairal luhdsams. Us to brihdi nejaufchi ganna sunni usfrehje sirgam; sirgs sahle lehjin lehgt un baggatu gan driht buhtu pee semmes nogahjis. Schis fatruhzees brehje: »Ka tu stihws paliktu!« — un us weetas sirgs palikke stihws, kâ kohfs, semme pee-audis.

Baggatajs nosplaudijahs par sawu mulkibu, un dohmaja pee sewis: »Weena luhgschana pa gallam; bet nu us preeßschu labbak fargaschohs, fa aplam ne fo ne luhdssohs!« — Winsch nofahje no sirga, un ne gribbedams seglus un eemauktus pasaudeht, winsch nosprahdseja seglus un noehme eemauktus, un muggurâ nesdams gahje sawu zellu. Bet winsch ne bij eeraddis, kahjahm eet. Saule speede; winnam palikke geuht seglus nesfoht. Noswidis winsch nofehdehs pee zellmallas un pee sewi dohmaja: »Fa ter mannas gaspaschas waina. Es gan muhscham ne buhtu tam ubbagam pakkat dewees, ja wiina manni ne buhtu stubbinajust. Bet kas winnai kaites? Wiina sehð

fawâ istabâ, un man ar nospeestu mugguru ja daušahs pa leelzelku. Ka wiinu wels us scheem fegleem sehđinatu! — Wehl scho wahrdu ne bij isrunnajs, jau segli bij prohjam; pats ne sinnaja, Eur palikke.

»Ak nelaimē!« fazzija baggatajs, »nu jau ohtra firds-wehleschana pa gallam, un man wehl ne kas rohkâ.« — Wensch zehlehs, un gahje us mahjahm. Preesch sawahm durwim wensch jau no tahlenes dsirdeja sawas gaspaschas balsi; un istabâ eegahjis, — tawu ehrmu! Greete us fegleem kâ wista us ohlahm! Winna raud un raustahs, bet ne kas, ne warr walkâ tikt. Sawu fainneeku eeraudsijusi winna fahlišehplotees: »Ak mannu suhru gruhtu deenau! Labbi ka tu pahnahjis. Bet kur tas burwis? Wensch laikam manni apburris, ka es teem fegleem ne warru walkâ tikt. Un kur tee segli schē nahkuschi? Es to ne warru noprast; bet gals man tibri klah. Glahb' manni, mihtajs wihrin, ja tu warri.« — Ko nu darriht? Baggatam sawas fainneezes shehl palikke; kant gribbedams, woi ne gribbedams, winnam bij sawu treschu firds-luhg-schanu luhgtees to, ka winna gaspascha no teem fegleem walkâ nahku.

Ėa nu gan notikke; bet sirs pa gallam, un seewai zaur wissu muhschu tas kauns ja-panešs, ka winna tik kreetni jahdijusi seglu wirsū.

Ėa noteek, kad zilweks no kaunas, skaudigas firds fewim kahdu-labbumu wehle. Muhscham no grehzigas firds ne warr swehtigas dohmas nahkt.

Kam skaugu dohmas dwehfeld,

Kad zitteem laime mahjās,

Tas paschu Deewu nosmahde,

Un fewim fohdu krahjahs.

.....r.

(48tai un 49tai lappai pawaddons no weffela bohgena, kur atrohahs: I. Kâ Israelite-rōs bija ar dsimteem laudim? II. Mahziba pahr tahm missionehm. Trescha dalka. III. Diwas lihdsidas. IV. Kâ ja-atbild us 27tu lihds 36tu jautaschanu. V. Trihs jaunās jautaschanās.)

Siina, zil naudas 15 Dezember; mehn. deenâ 1843 eeksch Rihges maffaja par daschahm prezehm.

Par	Maffaja:	Subr. nauda. Rb. K.	Par	Maffaja:	Subr. nauda. Rb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 45	1	pohdu (20 mahrzineem) waslu	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 —	—	tabaka	65 —
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 90	—	swesta	2 50
—	ansu	— 75	—	dfelses	75 —
—	sirnu	1 60	—	linnu, frohna	1 80
—	rupju rudsu-miltu	1 50	—	brakka	1 60
—	bihdeletu rudsu-miltu	1 80	—	kannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu-miltu	2 65	—	schichtu appinu	2 —
—	meeschu-putraimu	1 50	—	nechlihtu jeb prezes appinu	1 20
—	eefala	1 15	—	muzzu silku, egŕu muzzâ	8 —
—	linnu-sehklas	2 10	—	laedu muzzâ	8 25
—	kannepu-sehklas	1 50	—	smalkas fahls	4 —
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	4 —	—	rupjas baltas fahls	4 15
barroru wehrschu galku, pa pohdu		1 —	—	wahŕi brandwihna, pusdeggâ	7 —
			—	diwedgga	9 —

Brihw drikkcht. No Widssemes General-gubernementes ruffes: Dr. C. E. Wapiersky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s
pee N° 50.

16 Dezember 1843.

J a u n a s i n n a.

Is Eirfas draudses, Widsemme. 13tã November muhsu jaunu drau-
dses skohlu eefwehtija. Tee sanahkuschi papreeksch dseedaja to dseefmu: »Lai
Deewa wiffi lihds ic.«, un tad muhsu mahzitajs fluddinaja schohs wahrdu: »Eescham,
draugi mihti, tam tehnam pateizam no firbs, zil ween meh's warram, schinni jaunã
skohlas-mahjã eegahjuschi. — Gohds un flawa wiannam, kas jums palihdsejis scho mahju
ustaisiht; jo ja tas Rungs, kam zelsch irr wissur sinnams, un kam netruhtst padohma,
ja winsch nebuhtu palihdsejis, tad welci buhtu darbojuschees, kas pee ta darba strah-
daja. Zo — neaismirssim to — kas zaur zilweku rohkahm noteek, tomehr irr wianna
darbs. No wianna mohdinati, tee zeenigi basnizas, pehrminderu leelikungi, kurreem
ta gahdaschana par muhsu draudses skohlahm ustizzeta, to wehrã nehmuhschi, kas juhfu
behrneem waisadseja. Us Deewa pawehleschanu un no mihlestibas us wiannu, zeenigi
leelikungi jums palihgã nahkuschi ar labprahribu, ta ka nu schi skohlas-mahja usbuhweta
un gattawa, jaulaka un skaisaka, ne ka zerrejam. Tapehz — ka effam dseedajuschí, —
tam tehnam pateizam no firbs, zil ween meh's warram! No firbs tewim pateizam, tehws
debbefis, schinni mahjã eegahjuschi! — Kas mums neeefpehjas, tas tewim eefpehjas,
un tu pehz sawas neisidibinajamas schehlstibas pah'r leeku wairak pee mums darri pah'r
wiffu, ko meh's luhdsam jeb dohmajam. Ak to muhsu dwehsele arri schodeen atsihst. Lai
tew patihl muhsu pateikschanas uppuri, ko meh's sawã nabbadribã tewim pasemmigi da-
nessam. Atmakfa, tu baggatajs Deews, atmakfa wisseem tuhstohschkahrtigi, kas pee
scha labba darba peepalihdsejuschi. — Eescham, draugi, tas irr lab's darbs! Tahdu
labbu darbu arri juh's ar Deewa palihgu esseet padarrijuschí, scho skohlu usbuhwedami,
un pateest, jums newarr schehl buht tah's puhleschanas un makfaschanas, kas arri jums
bija, un kas jums wehl us preekschu buhs pee schah's skohlas apkohpschanas. Es sinnu,
juhfu behrni irr ta dahrgaka manta, kas jums irr wirs semmes. Zil leelas behdas
juh's arri par teem turrejuschi un wehl turreseet, tee jums zaur to paliks jo dahrgi.
Zo tahdu mihlestibu Deews tehwa un mah'tes firbi eedehtijis. Tee irr juhfu preeks
tai geuhã zekã, kas jums jastaiqa. Tee irr juhfu zerriba, kad juh's tah's nahkamas dees-
nas peeminneet, un juh's labprah't eepreezinajeetees, ka tee buhs juhfu gohds, juhfu
patwehrums un palihgs wezzumã, un ka deewabihjigi behrni juh's wehl zeenã gohdã
turrehs un jums pateiks, kad jau kappã duffeseet. — Bet, draugi, jo dahrga mums
kahda leeta, jo mums to buhs wehrã nemt, to kohpt un par to gahdaht. — Muhsu
kahde jo leela, jo dahrga ta leeta, ko pamettam zaur nebehdbibu. Juhfu behrni irr juhfu
dahrgaka manta wirs semmes; bet neaismirsteet wis, ka schi dahrga manta ar' irr
wehrã nemmama, fargajama un apkohpjama. Ja juhfu behrneem buhs palikt par tah-
deem, par ko juh's un Deews, kas tohs rabbijis pehz sawa gihnja un eelsch sawa Dehla

atpestijis, gribbeet, lai tee paleek, tad watrak wajag sne ka maife un apgehrbs. Loh pam irr gan, kad tam barriba, bet ne zilwekam. Juh's ar to newarrefeet ar meeru buht, kad saweem behrneem dohdeet ehdeenu un dsehreenu, drehbes un kurpes; juh'su leelakas behdas buhs, ka saweem behrneem to dohdeet, ko tas apustuls wisseem fristigeem wezzakeem it stipri pee firbs leek, pawehledams: »usaudsinajeet tohs eeksch ta Kunga bihjaschanas un pamahjischanas,« un atkal zittâ weeta: »lai tee, kas mums peederr, mahjajs labbôs darbôs pastahwigi darbotees par wissu to, kas irr wajadfige, ka tee ne irr neaugltgi.« Râ irr rakstih's: »Weens gudrs dehls irr sawas mahtes nofkumschana.« To lai ikkats apdohma, us saweem behrneem flattidamees. Par to gabdajeet, ka juh'su behrni teek usaudsinati un mahjiti par deewabihjigeem fristigeem zilwekeem. Kas sawus behrnus palaisch, winnu dwehseles neaplohpdam, to tee weenreis pee Deewa apfuhdsehs, un te hwa wainu usrahdihs preeksch Deewa fohda-krehsla, kad Deews winnu wainu un grehku fohdihs. — Tapeh; schahs fohlas usbuhweschana labs darbs irraid, — un meh's par teizigi par to preezajamees, ka tas darbs jums isdewees, un meh's to Kungu-luhdsam, ka winsch scho darbu jo prohjam gribbetu swehtih't. — Bet, draugi, tas naw gan, ka juh's scho sawu fohlu par labbu darbu turreet, gohdinajeet to nu arri ka kahdu swehtu weetu, ka ta darboschanahs un makfaschana nebuhtu bijusi par welti, un ka ta swehtiba jums nefustu zaur juh'su wainu. — Tad nu, lai schi fohla wisseem wezzakeem irr swehta weeta, jo tee tai ustizz sawu dahrgaku mantu, sawus behrnus. Fohla irr ta swehta weeta, kur behrni ne ween teek fataisiti us sawu laizigu darbu un ammatu, bet kur wissuwairak Deews un winna swehts wahrds teek eedehtstih's jaunâs dwehseles, ka tahs paleek swehtas un derrigas, augtus nest us muhschibu. — Gohdinajeet sawu fohlu ta, un juh'su behrni no jums mahjisees, to gohdinaht. Bet tad nu arri nemmeet wehrâ sawu fohlu, par ko ta irr ustaisita, un parahdeet ta, ka tas labs darbs, ko meh's schodeen teizam, arri jums irr weena teizama leeta. Apflattaitees schinni fohlas-istabâ, kas juh'su behrneem buhs ka swehts Deewa nams; zil gaischa un jauka un mihliga irr schi weeta. Bet lai nu arri netruhst schahs swehtas weetas flaisaka rohta, juh'su behrni; jo ja schi fohla paliks tulscha, ja juh's sawus behrnus atrauseet no tahs, tad sinnams wiss tehrinsch un publinsch par welti bijis. Gan ehrmiga leeta, kad zitti wezzaki par to brihnijahs, ka winnu behrni til mas mahjisjuschees, lai gan draudses-fohlâ bijusch'i; un tok paschi wezzaki tohs kaut kahda mahjas-darba deht pa deenahm un pa neddelahm no fohlas aisturrejuschi, un par wissu waffaru ne weenu reisi naw stellejuschi. No ne neeka un kur ne neeka, tur ne weens zilweks ko warr darriht, lai arri zil spehdams darbojahs. Behrni newarr pa reisi mahjitees, kad nepaleek fohlâ no weetas par wissu seemu, un kad wissa waffara aiseet bes kahdas mahjischanahs. — Meh's gan sinnam — tizzeet mums — ka jums seemâ pa brihscheem behrnu wajag pee darba, woi mahjâ, woi meschâ; bet meh's arri sinnam — tizzeet mums — ka juh's, wissu pa reisi apdohmojuschi un eetaisijusch'i, un ja sawus behrnus ittin mihlojeet, arri bes winneem istikseet, un ka jums tas masajs gruhtums diwkahtigigi un trihskahtigigi tiks atmakfah'ts zaur to, ka behrni paleek par prahtigeem zilwekeem, kas fohlâ mahjajs katru darbu ar prahtu isdarriht. — Tapeh; nemmeet wehrâ scho sawas fohlas labbu darbu,

sawus behrnus wifsnotak us ffohlu stelledami un tohs ne weenu stundu bes waijadfibas
 neatraubami; bet tad arri ta, ka juhs paschi pee wiffa labba peepalihdseet, zaur ko ffoh-
 las labbums pee juhsu behrneem wairuma eet. Juhfu behrni ffohla gan teek mahziti
 un pamahziti; bet arri jums pascheem tohs buhs mahziht un pamahziht, wiffuwairak ar
 darbeem; to leezeet wehra un peeluhfojeet, ka behrni mahja labbus darbus ween reds
 un labbus wahrbus ween dird, esseet winneem wiffas leetas par labbu preekschismi.
 Esku ne kad newarr gattawu buhweht, kad, ko weens usbuhwe, ohtrs tuhdat atkal
 noplehsch. Ta pat arri to deewabihjaschanas, esku newarr usbuhweht behrnu, firdis,
 kad ta mahziba, ko behrni ffohla dabbu, nesaeet ar to, ko mahja dabbu, kad ffohla un
 mahja stahw weena prett ohru, kad behrni ffohla mahzabs Deewu luhgt un pateesibu
 runnaht, bet mahja lahstus un mellus ween dird; kad stary to labbu sehflu, ko ffohla
 isfehj, wels mahja niknu sehflu isfehj. Ne, ta tam nebuhs buht. Skohlai un mahjai
 buhs kohpa to paschu darbu strahdaht. Schè mihlestiba un pamahzischana to doht, kas
 leeti derv, un no ta isfargaht, kas nederr ne neeka, un tur ta pat; schè labbi darbi un
 gohdiga dshwoschana, pateesiga un mihliga walloda, un tur ta pat, — tas dsitt eespee-
 schahs firdi. — Tad behrni drihs faproht un nomanna, kas tas irr, un tik pahrgalwigi
 un nebehdigi tee naw, ka negribbetu labpraht paklausiht tahdai mihligai un pateesigai
 pamahzischana. — Woi naw ta, mihli behrni? Raugeet, jums par labbu schi ffohla
 usbuhweta un eetaifita, jums par labbu gahdahts un strahdahts pee scha labba darba,
 un nebehdahts ni par naudu, ni par publiu. Slatteetees, kahda jauka un mihliga schi
 weeta. Woi naw ta? Schè juhs labpraht atnahkfeet, un sawam pestitajam Jesum
 Kristum lihdsigi, kad winsch behrns hja ka juhs, klausidamees klausifeetees tahs lab-
 bas mahzibas, ko schè dabbuseet us wiffu sawu muhschu, schè wirs semmes un tur deb-
 besis! — Uk esseet it paklausigi un usklausigi, nemmeet wehra wiffu mahzibu un dsen-
 neetees pehz tahs wiffa spehka! Schis labs un peenemmigs laiks, fur warreet mah-
 zitees, ahtri aissfreen un negreeschahs atpakkat. Tapehz leezeet wehra to laiku. Tur-
 reet mihlus, ka sawus wezzakus, ta arri tohs, kas juhs us labbu mahja, ka juhs palee-
 kat par labbeem, paklausigeem behrneem un sawa laika par gudreem, prahligeem un
 labbi mahziteem laudim. Lai wifs, ko schè dirdeseet un redseet, jums isdohdabs par
 to, ka juhs peenemmeetees ne ween augumâ, bet arri gudribâ un peemihlibâ pee Dee-
 wa un zilwekeem, tad schè i tan par jums preezasees juhsu wezzaki, mahzitajs un ffohl-
 meisteris, un tur tee engelisch, kas weenumehr reds sawa un juhsu tehwa waigu, kas
 debbesis irr. — Un tad nu man wehl kahdi wahrdi jafakka us jums, kas schè behrnus
 mahzifeet. Juh redseet, lai gan schi mahja gattawa, tok wehl dauds pee ta jabuhwe,
 ka schi ffohla paleek par it kristigu ffohlu. Ta eekschliga usbuhweschana wehl truhkst,
 un tapehz meh's Deewu luhdsam, ka tas Kungs jums nahktu palihgâ, ka ar wiina
 spehku un ar wiina swehtibu jums schi eekschliga usbuhweschana ta isdohdohs, ka wiffu
 to behrnu firdis, kas schè tiks mahziti, it jauks, swehts un stips Deewa nams teek
 usbuhwehte, kurrâ winsch, tas Swehtajs, warr mahjoht. Strahdajeet sawu darbu it
 no firds un no wiffa spehka, ka teekat atrastit ustizzami ne ween preeksch zilweku azzim,
 bet arri preeksch ta Kunga azzim, ko newarram peewilt, bet kas firdi reds. Skohla irr
 swehta weeta. Peeluhfojeet, ka juhs ne kad nesataifijuschees schè ne eenahkat, bet

allaschin fataiseetes papreefch it no firds Deewu luhdsoht, fa winsch jums palihdsetu wiffas leetas pa reisi isdarrist ar it skaidru un weenteesfigu mihlestibu, ar tahdu mihlestibu, kas nepeespeesta, bet labprast un ar preeku darbojajs, kas ustizziga, kas neuspufschajs, bet kas ihsteni buhwe un usbuhwe. Ra us Pehteri, ta tas Kungs wehl ar weenu us kattru fohlmeisterei fakka: »Sihmanni Joanna, woi tu manni mihsto?« Un kas us to newarr arbildeht, fa Pehteris: »teescham, Kungs, tu sinni, fa es tewi mihleju!« — tas irr tikka derrehts gans. Tas Kungs to naw aizinajis fawas awis gannih. — Ja jums tahda mihlestiba us to Kungu firdi, tad labbi scheem behrneem! — Ra labbi ganni juhs par teem gahdaseet, un tohs fargaseet un ganniseet us ihstenas gudribas sahlainahm gannibahm, un tohs waddiseet pee Deewa wahrda dshweem usdens-awofcheem, fa lai winnu gars teel stiprinahts us to geuhtu un behdu-pilnu tezejchanu schinni pasaulé un us drohschu pahreeschanu debbesis. Tad juhs winneem palihdseet pee ta nahkt, kas us wisseem saweem mahzekteem, bet it ihpaschi us wezzakeem un fohlmeistereem fakka: »Laideet tohs behrninus pee mannim nahkt un neleedseet teem, jo tahdeem ta Deewawalstiba peederr.« — Ja jums schi mihlestiba us to Kungu firdi, tad labbi schai draudsei un wisseem, ar kurreem jums jadsihwo un jastrahda! — Kur ihstena mihlestiba us to Kungu, tur arri ihstena mihlestiba us zilwekeem. Un ta mihlestiba irr pasemmiga un laipniga un lehnprastiga. Ta neuspufschajs, bet arshidama, fa tas irr maggums, fo ta sinni, un maggums, fo ta mahza, ta dsennahs ar weenu us preefchu pehz tahs pilnibas. Ta mihlestiba nedohd apgrehziibu, ta neleek peedauhschanu, ta mahza fargatees no ta, kas to Deewa darbu pohsta, bet ta dsennahs pehz ta, kas meeram un ustaischanai peenahfahs. — Ja jums schi mihlestiba us to Kungu firdi, tad labbi jums pascheem! — Tas leelafajs un labbakajs preeks irr tas, kad tas labbajs darbs, fo strahdajam, mums isbohdahs. — Scho preeku tas, kas ustizzigi behrnus mahza, teescham atrohde eefsch tahs mihlestibas us to Kungu. Jo tizzeet man drohschi — tahds nedarbojajs par welti. Deewa wahrds neatgreeschajs tufschs pee winna, bet tam jaisdarra, par fo winsch to suhta. — Un kas ustizzigs eefsch tahdas mihlestibas, tas arri nestrahdahs fa algadsis. Juhfu kalposchana lai ne-irr algadscha kalposchana, bet mihlestibas kalposchana. Skatteetes us to apsohlitu schehlastibas, algu debbesis, un eepreezinajetees ar to, fa »tee, kas zittus mahza, spihdehs fa tas debbes-spohschums, un kas dauds us tainibu wadda, fa tahs swaisnes muhschigi muhscham.« Teescham, schi apsohlichana eepreezina un usskubbina. Kas ustizzigs sawa mahzischanas ammatâ, tas ar to eepreezinajajs un eestiprinajajs. Darreet juhs ta pat arridsan.« — Beidsoht mahzitatjs wehl ar sawadeem swehteem wahrdeem muhsu fohlflu eefwehtija. 41.

J a u t a f c h a n a s.

- 40) Kurreu wehl nosauze par Apustuli, lai gan ipats Apustuls naw bijs?
 41) Zik oblefchu garrumâ, zik plattumâ un zik augstumâ bija tas nams, fo Echnisch Salamans tam Kungam ustaisija?
 42) Kam irr bijuse dselles gulta? 36.